

## **Розвиток критичного мислення молодших школярів**

Працюючи в початковій школі, я з впевненістю можу сказати, що які б інноваційні технології ми не впроваджували в практику, досягти успіху можна лише зацікавивши учня на уроці. І тут нам допомагають стратегії розвитку критичного мислення, оскільки молодші школярі постійно відчують потребу в ігровому спілкуванні.

На своїх уроках найчастіше використовуємо такі стратегії розвитку критичного мислення:

- асоціативний кущ;
- асоціативний кросворд;
- асоціативний ланцюг;
- взаємні запитання;
- інтерв'ю;
- кубування;
- взаємонавчання;
- ейдетика;
- сенкан;
- завдання-пастки;
- проект;
- «так-ні».

### **Стратегія «Асоціативний кущ»**

Алгоритм складання асоціативного куща:

- Записати на дошці в центрі ключове слово чи фразу.
- Записати всі слова чи фрази, які спадають на думку і пов'язані з ключовим словом.
- Коли ви чуєте чи вимовляєте ключове слово, то що чи кого ви уявляєте?

### **Стратегія «Асоціативний кросворд»**

Принцип складання асоціативного кросворда:

- На дошці чи аркуші паперу записати опорне слово (буква під буквою) з теми вивчення.
- Завдання учнів – запропонувати декілька понять у кількості, що відповідає чисельності букв в опорному слові. Всі дібрані учнями терміни та поняття мають бути підібрані таким чином, щоб принаймі одна з літер кожного асоціативного слова співпадала з головним.
- Основна умова: всі дібрані слова мають бути обов'язково пов'язані з головним. Таким чином опорне слово із підібраними поняттями у закінченому вигляді буде нагадувати кросворд.

### **Стратегія «Асоціативний ланцюг»**

Асоціація – зв'язок в пам'яті, коли слідом за запропонованим словом без обґрунтувань з'являється інше.

### **Стратегія «Взаємні запитання»**

Текст або матеріал для вивчення ділиться на логічно завершені частини. Учні читають текст, ставлять самі запитання одне одному, одне одному в групах, в парах.

### **Стратегія «Інтерв'ю»**

Один учень в ролі кореспондента бере інтерв'ю в інших (ставить запитання до опрацьованого тексту, готується заздалегідь).

### **Стратегія «Кубування»**

Цей метод навчання полегшує розгляд різних сторін теми. Ця стратегія, де використовується куб, на гранях якого даються вказівки для учнів. Учитель пропонує в процесі роботи викласти власні думки з пропонованої теми.

### **Стратегія «Взаємонавчання»**

Учень замість вчителя навчає весь клас, веде урок, здійснює допомогу при виконанні практичної роботи.

### **Стратегія «Ейдетика»**

Орієнтована на розвиток образного мислення дитини. Використовується для кращого запам'ятовування скоромовок, віршів.

## **Стратегія «Сенкан»**

За допомогою цієї стратегії можна систематизувати, закріпити, узагальнити вивчений матеріал. Сенкан – це форма вільного вірша з п'яти рядків у якого немає рими. Правила написання:

1 рядок – 1 іменник (тема сенкану).

2 рядок – 2 прикметники (описують обране поняття).

3 рядок – 3 дієслова (вказують на те, що робить поняття, що з ним відбувається).

4 рядок – фраза з 4 слів, яка передбачає ваше ставлення до поняття.

5 рядок – 1-2 слова, якими людина висловлює власні почуття, асоціації, пов'язані з цим поняттям.

## **Стратегія «Завдання-пастки»**

Завдання-пастки сприяють уважному критичному сприйманню завдання і можливої відповіді.

## **Проектна технологія**

Спрямована на стимулювання інтересу учнів до нових знань. Успішно поєднується з дослідницькою технологією, тому що діти–природжені дослідники, невтомні й старанні, спостережливі й допитливі.

## **Стратегія «Так-ні» («Добре-погано»)**

Застосовується для розгляду проблеми з різних точок зору. Вчитель оголошує тему для обговорення. Учні називають гарні та погані сторони, аргументують свої відповіді.

Вчитель має бути провідником, стимулювати учнів до роздумів, уважно вислуховувати їхні міркування.